

IMOZ *Update*

Nieuwsbrief over het project IMOZ in Gooi, Vechtstreek en Almere

Wat is het IMOZ programma?

Het regionale programma Integrale Medische Ouderenzorg (IMOZ) wil duurzame medische ouderenzorg borgen door de zorgvraag slim te verdelen tussen de huisarts en specialist ouderengeneeskunde (SO). Beiden kunnen zich dan meer concentreren op hun kerntaken, hun eigen core business. Hierbij wordt er naar gestreefd dat het geen rol meer speelt waar de ouderen op dat moment verblijven. Het maakt de noodzaak tot verdere ontschotting zichtbaar en de transitie naar netwerkzorg noodzakelijk. Dit vraagt om andere samenwerking tussen huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde en VVT instellingen. Het stepped care model en het convenant waarin deze samenwerking in de regio is beschreven, bieden hiervoor goede gemeenschappelijke uitgangspunten. Het gaat om het optimaal inzetten van de beschikbare capaciteit bij een stijgende zorgvraag. Door samenwerking tussen huisartsen, SO's en verpleging/verzorging ontstaat een proactieve benadering, waardoor ernstige problematiek wordt voorkomen.

IN DIT NUMMER

Wat is het IMOZ programma?

Het ontstaan van IMOZ

Gezamenlijk het systeem veranderen

Successen van de deelnemende pilotlocaties

Afname huisartscontacten

Toekomst van IMOZ, een interview met Roy en Ellen

Dank aan alle betrokkenen

MARTHA FLORA
De meest persoonlijke dementiezorg

GOLDEN YEARS

DE OUDE PASTORIE
THUIS IN DEMENTIE

inovum

vivium
zorggroep

Amaris
Zorggroep

HilverZorg
Jezelf blijven.

RHOGO
SERVICIEGERICHT | SAMEN | ROBUST

Zilveren Kruis
ZORG KANTOOR

Het ontstaan van IMOZ

Nederland vergrijsd meer en meer. Daar bovenop komt de toenemende schaarste aan huisartsen en SO's. Door trends en ontwikkelingen zoals het zo lang mogelijk thuis blijven wonen en het bieden van 'de juiste zorg op de juiste plek', groeit het aantal thuiswonende ouderen met een complexe zorgvraag. De SO wordt steeds meer ingezet in de eerste lijn en bij kleinschalige zorgorganisaties. Maar hier zijn de financiële structuren maar tot op zekere hoogte op ingericht. Het tarief dekt de inzet niet, huidig financieringssysteem vergoedt vooral curatieve activiteiten en is (nog) niet gericht op proactieve activiteiten ten behoeve van de kwaliteit van leven. En juist dat is belangrijk in de ouderenzorg.

Het IMOZ programma is ontstaan na jaren voorbereiding van Eveline Cours, Ellen van Ginkel en Wouter Blokhuis. Het leidde tot een concept convenant en belangstelling vanuit VWS.

Gezamenlijk het systeem veranderen

Om integraal en domein overstijgend te kunnen samenwerken is een systeemverandering nodig. Daarvoor moet de bestaande manier van werken op de schop. Betrokken partijen moeten samen de inrichting van de maatschappelijke opgave fundamenteel herzien. Dat betekent ook samen anders organiseren. De droom van integraliteit is bekend, de weg ernaartoe vraagt een procesgerichte aanpak. De belangen van alle betrokken perspectieven moeten daarbij bewaakt, maar ook geleidelijk samenvloeien tot een gezamenlijk belang om de droom daadwerkelijk te realiseren. Dit vergt commitment, vertrouwen en verbindend leiderschap. Deze manier van werken én dat alle perspectieven aan de (bestuurlijke) tafel zitten is een landelijke primeur.

Successen op deelnemende locaties

De Oude Pastorie, Martha Flora en Eikenrode, SO's van Vivium, Innovum en Amaris en verschillende huisartsenpraktijken experimenteren op dit moment met een procesgerichte aanpak om dit lokaal en regionaal verder te ontwikkelen en slim te organiseren. Waar nodig worden experts betrokken om te helpen analyseren of om te adviseren. De pilots laten goede resultaten zien. Hieronder een korte omschrijving per locatie en het reeds behaalde succes binnen de pilot.

Martha Flora Hilversum

Martha Flora biedt gespecialiseerde en persoonlijke zorg aan mensen met verschillende vormen van dementie. De zorg wordt gekenmerkt door zeven kwaliteiten, met als uitgangspunt dat bewoners het leven dat zij gewend zijn zoveel mogelijk kunnen voortzetten. Vanuit wie een persoon was en nu is, met liefdevolle (zorg)collega's dichtbij. Waarbij gekeken wordt wat kan, en da's vaak gelukkig heel veel. Met focus op welbevinden van bewoners, met veel ruimte voor familie. Er zijn twee huisartsen verbonden en sinds de start van de pilot een SO van Amaris. De wens uit deze pilot is een structurele samenwerking, gebaseerd op wederzijds vertrouwen en respect met de huisarts, SO en andere disciplines, waarbij welbevinden van bewoners voor iedereen voorop staat. Met duidelijke werkafspraken over communicatie en afstemming, een multidisciplinair overleg en 1 dossier.

Sinds de pilot is de samenwerking significant verbeterd en zijn er korte lijnen tussen zorg, artsen en paramedici. Er is ruimte om issues meteen te bespreken en iedereen denkt mee in oplossingen. Er wordt momenteel gewerkt aan een triage protocol en WZD beleid/stappenplan met als doel deze ook met de andere locaties uit de regio te delen. Er wordt goed gewerkt met 'wat-als' beleid om de huisartsen/HAP/SO te ontlasten. Huisartsen merken rust en structuur en de visite lijsten worden korter.

De Oude Pastorie

De Oude Pastorie is een kleinschalig woonzorghuis in Huizen voor mensen met dementie en/of geheugenproblemen. Welzijn en leefplezier staan centraal en dit is verwerkt in 10 verschillende klantbeloften. De 2 verbonden huisartsen zijn verantwoordelijk voor de medische zorg en de SO van Vivium en andere paramedici kunnen worden ingevlogen voor consult. Dit is al jaren een goede en stabiele samenwerking. De wens uit deze pilot is om korte lijnen te realiseren en een nog betere samenwerking te ontwikkelen.

Sinds de pilot is de samenwerking met de SO geïntensiveerd, is er meer rust in huis en wordt de toegevoegde waarde steeds duidelijker. De betrokken huisartsen spreken elke zes weken de SO over lopende casussen. Alle bewoners zijn door de SO samen met de manager doorgesproken en de HAP meldingen zijn geëvalueerd om te zien waar de artsen en het zorgteam het proces kunnen optimaliseren om de kwaliteit van de zorg te verbeteren. Ook is de samenwerking rond de onvrijwillige zorg geïntensiveerd. Met het delen van het beleid draagt De Oude Pastorie bij aan de kennis over integrale medische zorg voor ouderen in de regio.

Eikenrode

Golden Years Eikenrode is een kleinschalige woonomgeving in Loosdrecht. Eikenrode hanteert een particulier zorgconcept voor ouderen, op exclusief niveau, maar toch bereikbaar voor een brede groep mensen. Het geluk van bewoners is waar zij voor staan, ondanks de beperkingen die ouder worden vaak met zich meebrengt. Er is al jaren een huisarts betrokken en tot de Coronacrisis (2019) was er een SO van Inovum op consultbasis betrokken. De wens uit deze pilot is een betere samenwerking met zowel SO, huisarts als verpleegkundigen, bestuur/management en HAP. Een intensievere samenwerking die meer proactief is.

Voor de pilot was er nog niet voldoende zicht op elkaars behoeften en verwachtingen. Sinds de pilot op Eikenrode zijn het vertrouwen en de communicatie merkbaar duidelijk verbeterd. De impliciete verwachtingen zijn uitgesproken. Alle cliënten zijn doorgenomen om een beeld te vormen en of er nog interventies gepleegd moeten (of kunnen) worden. De verzorging wordt betrokken en er wordt meer inzicht gegeven in de mogelijkheden van het proactief werken met een SO. Er wordt uitgekeken om binnenkort aan de slag te gaan met medebehandeling en zo gaandeweg, zoals de pilot bedoeld is, nieuwe lokale en regionale vraagstukken aan te pakken.

Afname inzet Huisartsenpost

De pilots laten al een gunstige invloed zien op het verminderen van de inzet van de Huisartsenpost. Projectleider RHOGO Marijke Oosterhuis: "Het is nog maar 5 maanden aan data, dus heb ik het geëxtrapoleerd naar jaarbasis zodat we kunnen vergelijken met vorig jaar. Je ziet wel dat 30 van de totaal 60 contacten in oktober en november zijn geweest. Gedurende de pilot de nemen de contacten dus af. Voor een goed beeld moeten we nog wat langer de tijd hebben denk ik. Maar wel een goed eerste inzicht!"

	Visites Huisarts op locatie	Consult op huisartsenpost	Telefonisch consult huisarts	Telefonisch consult triagist	Afhandeling triage telefoon door triagist
Oktober 2020 t/m sept 2021	45	1	6	7	66
Oktober 2021 t/m februari 2022	16	0	2	0	12
Vershil per jaar*	-7	-1	-1	-3	-37

*Om te vergelijken is geëxtrapoleerd naar een heel jaar

De toekomst van het IMOZ concept

We spreken met Roy Dom (penvoerder) en Ellen van Ginkel (regisseur) over de toekomst voor het IMOZ concept. Het doel is om 'Integrale Medische Ouderenzorg, ongeacht de plek waar de zorg geleverd wordt' te realiseren. In dit concept is gestart met huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde. Huisartsen zijn nu vooral de eerstelijns hulpverleners en Specialisten Ouderengeneeskunde (SO's) lopen rond in verpleeghuizen. Maar ouderen die een zorgvraag hebben, houden zich minder en minder aan die grenzen. Sommige zorgvragen in de eerstelijns kunnen beter door de SO beantwoord worden net zoals sommige zorgvragen in het verpleeghuis eigenlijk des huisarts zijn. De ouderenzorg verandert continu: complexiteit, innovatie en schaarste aan professionals. Willen we de maatschappelijke opgave in de ouderenzorg betaalbaar en toegankelijk houden én de kwaliteit ervan versterken, dan moeten die twee werelden duurzaam met elkaar verbonden worden.

Meer zorg met minder mensen

De uitdaging is om meer zorg te verlenen met minder mensen. Maar er zit spanning op het zorgprofessionele perspectief dat vraagt om deze integratie en het organisatieperspectief dat te maken heeft met bestaande kaders, zoals gescheiden financieringsstromen.

'In IMOZ zoeken we deze spanning bewust op en proberen we te leren om met deze spanningen om te gaan', volgens Ellen: 'in het project hebben deze perspectieven met elkaar geconfronteerd, op zoek naar een win-win situatie.' Dat betekent het verbinden van alle perspectieven met het slim organiseren. Ellen: 'De dialoog zorgt voor begrip voor elkaar. Dat is de eerste stap wat mij betreft.'

Samenwerking

Als we een doorkijk naar de toekomst maken dan is duidelijk dat Samenwerking met de hoofdletter S tussen de professionals en managers het sleutelbegrip is. Maar wat is daarvoor nodig? Ellen: 'we zijn begonnen met een aantal bevoegen huisartsen en SO's. Het startte met dromen: wat zou het toch mooi zijn als... We ontwikkelden een gemeenschappelijke taal, een gezamenlijke kijk op de problematiek voor het opzetten van samenwerking. Daardoor ontstond al snel een beweging naar steeds meer samenwerking.'

Roy voegt daar aan toe dat dit ook bij bestuurders gebeurde: 'bestaande structuren zitten soms in de weg. Een bestuurder hoeft niet altijd de trekker te zijn voor nieuwe ontwikkelingen. Het gaat meer om ruimte geven, ruimte aan elkaar en ruimte voor ideeën en bewegingen die er zijn. In onze sector zitten mensen niet stil. IMOZ is daar een voorbeeld van, dan moet je als bestuurder soms anders leiding geven, meer faciliteren en stimuleren. Daarbij is de eigen organisatiegrens niet meer alleen bepalend. Daar moet je overheen kunnen denken.'

Van probleemdenken naar bewegen

Er lopen 3 experimenten in 3 instellingen: Martha Flora, de Oude Pastorie en Eikenrode. Professionals, locatiemanagers en bestuurders zijn daarin betrokken en het levert al goede successen op. Men weet elkaar te vinden en de samenwerking loopt in veel gevallen al goed. Nu is het de bedoeling om stapsgewijs IMOZ als een olievlek uit te breiden in de regio Gooi-Vechtstreek-Almere. En ook in andere regio's zijn al contouren te zien van vergelijkbare modellen.

Overstijgen eigen belang

Roy: 'ik heb gemerkt dat wanneer je spreekt over IMOZ in termen van herverdeling van capaciteit, bij veel mensen het kwartje valt. Nu wordt de zorginzet per locatie georganiseerd. Doel is om de inzet te koppelen aan de daadwerkelijke zorgvraag, dus ongeacht de zorgplek.'

In de experimenten is gebleken dat mensen hun eigen belang kunnen overstijgen. Ellen: 'veel mensen hebben wel de intentie om samen te werken, maar vinden het lastig om verschillen te overbruggen. In IMOZ besteden we daarom aandacht aan de kunst van het leren luisteren en een betekenisvolle dialoog aan gaan. Oog hebben voor elkaar.'

Volgens Roy gaat het er om dat professionals een gezamenlijk belang vinden: 'als mensen de waarde zien van samenwerking, dan komen ze als vanzelf in beweging.'

Trektocht om beweging in gang te zetten

De experimenten (pilots) draaien tot en met juni 2022. Dan wordt het net opgehaald: wat hebben we geleerd? Dat levert ook input voor vervolgstappen: wat moeten we doen om IMOZ breder te trekken in de regio? Daar wordt al aan gewerkt. De lopende samenwerking krijgt steeds meer structuur. Maar volgens Roy moeten we oppassen dat het niet alleen een procesverandering moet zijn, maar echt een beweging. 'Uiteraard moet er een structuur voor duurzame samenwerking worden ingericht, maar het moet de ingezette beweging niet in de weg staan. Tenslotte gaat het niet om wat je er voor inricht, maar om de instelling van de individuele professionals.'

Ellen noemt de toekomst van het IMOZ concept aan de hand van de lopende experimenten een trektocht naar een plek waar we nog niet eerder zijn geweest. Ellen: 'we merken veel energie en bereidheid om mee te gaan, dus dat gaat gewoon lukken.' Roy voegt daar aan toe dat dit ook geldt voor de betrokken bestuurders.

De beweging naar Integrale Medische Ouderenzorg is begonnen!

Dank aan alle betrokkenen!

Voor veel instellingen is de transitie naar netwerkzorg en vergaande samenwerking op het gebied van medische zorg voor ouderen een interessante, maar soms complexe opgave. Daarom past dank aan de betrokken organisaties en individuele professionals die zich vol overgave inzetten om de gewenste integraliteit in de medische zorg voor ouderen te realiseren:

Deelnemers pilot

Ellen Bossink – Locatiemanager Martha Flora Hilversum
Aline van Otterloo – Specialist Ouderengeneeskunde Amaris
Tisha Bader - Huisarts Bader & Toutenhoofd
Hestia Schouten Toutenhoofd – Huisarts Bader & Toutenhoofd

Petronella van Beem – Manager De Oude Pastorie
Bregje Smit – Specialist Ouderengeneeskunde Vivium
Jan Buiteman – Huisarts Groepspraktijk Huizen
Marijn Diesch – Huisarts Groepspraktijk Huizen

Eveline van Poelgeest – Locatiemanager Eikenrode
Eveline Cours – Specialist ouderengeneeskunde Inovum
Margot Sedelaar – Huisarts Huisartsenpraktijk Loosdrecht

Regiegroep IMOZ

Ellen van Ginkel – Regisseur IMOZ
Roy Dom – Penvoerder IMOZ / Bestuurder Stichting Nusantara Zorg
Linda de Haan – Penvoerder IMOZ / Bestuurder De Oude Pastorie
René Batenburg – Medisch directeur / Bestuurder Regionale Huisartsen Organisatie Gooi en Omstreken (RHOGO)
Wouter Blokhuis – Medisch manager RHOGO Huisartsen Spoedpost
Eveline Cours – Regiehouder SO-GVA / Specialist Ouderengeneeskunde Inovum

Meer informatie?

Wilt u meer informatie hebben over de laatste ontwikkelingen en de plannen met integrale medische zorg voor ouderen (IMOZ)? Neem dan contact op met k.ho@vivium.nl.

Programmateam

Kayla Ho – Projectleider IMOZ
Hedy Dubelaar – Projectondersteuner IMOZ

Zorgkantoor

Zilveren Kruis

Externe adviseurs

Marijke Oosterhuis – RHOGO
Jan Hendriks - Ascie
Rik van Dommelen - Ascie
Lex de Dreu - onderzoeker

